

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم ویر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Scientific

علمی

دپلوم انجنیر خلیل الله معروفی
برلین – ۳۱ اکتوبر ۲۰۱۳

نظام شمسی دوم

نظام شمسی ماورای نظام شمسی ما

در ویدئوتکست روز ۲۹ اکتوبر ۲۰۱۳ تلویزیون ARD – "شبکه اول تلویزیون المان" – مطلب جالب و مختصری زیر عنوان "نظام شمسی دوم" نظرم را جلب کرد. که ترجمه سخن به سخن آن چنین است:

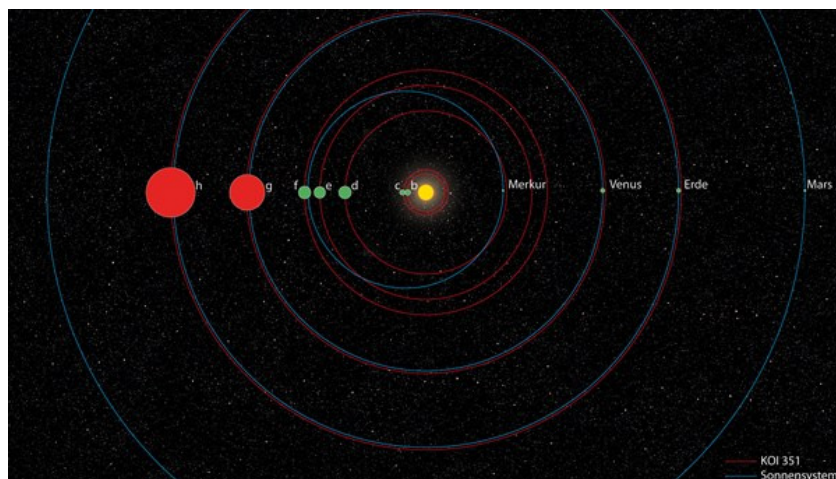
«فزیکدانان فضاء؛ اعنی دانشمندان فزیک کیهان، در تفحصات وسیع خود در مسیر کشف یک نظام شمسی دوم – نظیر نظام شمسی ما با موجودیت سیاره زمین در آن – گامی بس فراخ به جلو انداخته اند. فزیکدانان "مرکز هوانوردی و فضاءنوردی المان" (DLR) با همکاری دیگر محققان المانی و اروپائی، به کشف نظام سیاراتی که دور یک آفتاب بیگانه از ما، میچرخند، نائل گشته اند. تاکنون تلاشهای فراوان درین راه وجود داشته است، مگر کشف ستاره ای (آفتابی) که هفت سیاره به دور آن بچرخند؛ یعنی چار سیاره بیشتر از آنچه تاحال فرض میشد، عظیمترین همه شمرده میشود.

این نظام شمسی که ۲۵۰۰ سال نوری از ما فاصله داشته و به نام KOI-351 یاد میگردد، از همه نظامهای شمسی نظیرش – خارج از نظام شمسی خود ما – سیارات بیشتری را احتواء میکند.»

کنجکاو شده و پورتال انترنتی خود DLR * را باز کردم، تا معلومات بیشتری در زمینه نصیم گردد و چنین هم شد. این مرکز کشف "نظام شمسی دوم" را در صفحه پریروزی خود؛ یعنی ۲۸ اکتوبر ۲۰۱۳، خبر داده بود. میکوشم نکات مهم آن را ترجمه کرده، از نظر خوانندگان ارجمند

پورتال "افغانستان آزاد - آزاد افغانستان" بگذرانم. البته کسانی که بر المانی تسلط دارند، اصل مقاله را به لسان المانی در قسمت زبانهای اروپائی - صفحه فردا ۳۱ اکتوبر ۲۰۱۳ - مطالعه بفرمایند. مقدمتاً باید گفت که:

برخلاف دید سطحی و عامیانه که تمام اجرام فلکی را "ستاره" مینامد، درین نوشته وقتی از "ستاره" گپ میزنم، مراد از اجرام سماوی "ساکن و نورانی" اند، که در دروس مکتب زیر نام "ستاره ثابت" - "ثوابت" جمع - خوانده بودیم. آن اجرام سمایی که در حرکت اند و تحت اثر قوه جاذبه ستاره ها (ثوابت) گرداگرد آنها میچرخند، به نام "سیاره" یا Planet نامیده میشوند. پس در نظام شمسی ما "آفتاب" یک "ستاره" است و "زمین و مریخ و زحل و عطارد و غیرهم" همه "سیارات". "سیارات" هم از خود چوکره هائی دارند که به نام "قمر" یا [slaw] Trabant همان سیاره یاد میگردند، که در واقع همراه و بلکه نوکر و شاطر همان سیاره است. پس "مهابت" "سرکل بینی پُچُکِ گوشبریده"، قمر "زمین" و یا قمر "سیاره زمین" است، که "شاطروار" گرد سر زمین میگردد.

ترجمه نکات برجسته مقاله DLR :

تیم فزیکدانان "مرکز تحقیقات فضائی المان" DLR در همکاری با دانشمندان دیگر المانی و اروپائی موفق به کشف "نظام شمسی دوم" - نظیر نظام شمسی ما - گردیده است. این نظام شمسی که تاکنون گسترده ترین نظام شمسی شناخته شده بعد از نظام شمسی خود ما میباشد، متشکل از مجموعه هفت سیاره ای ست که دور ستاره KOI-351 میچرخند. جالب توجه اینکه این سیارات دقیقاً مشابه سیارات نظام شمسی ما تعبیه شده اند.

فزیکدانان و دانشمندان نجوم تمام عالم، از زمانه های بسیار پیش در صدد کشف نظامهای شبیه نظام شمسی ما بودند. اینک تیم فزیکدانان المانی مؤسسه تحقیقات اجرام فلکی Berlin-Adlershof

که مربوط به مرکز DLR میباشد، تحت سرپرستی داکتر Dr. Juan Cabrera ، گامی بس وسیع در زمینه گذاشته و موفق به کشف نظام شمسی گشته اند، که با نظام شمسی ما بسیار شبیه است؛ و گویا از بسا جهات "**طفل دوگانگی**" نظام شمسی ما شمرده میشود. در نظام شمسی جدید، جمعاً هفت سیاره دورادور آفتاب KOI-351 در گردش اند. سه تای آنها که قبلاً کشف شده بودند، در فواصل ۳۳۱ و ۲۱۱ و ۶۰ روز، دور ستاره مادر میچرخند، که گردش زمین و زحل و مشتری به دور آفتاب ما را بسیار تداعی میکنند. سیارات چارگانه ای که جدیداً کشف گشته اند، نزدیکتر به ستاره مادر بوده و آن را در فواصل ۷ و ۹ و ۹۲ و ۱۲۵ روز یکبار دور میزنند. خارجیتترین سیاره این سیستم در فاصله ۱۵۰ میلیون کیلومتر از شمس خود قرار دارد و تقریباً بالتمام فاصله زمین از آفتاب را در نظام شمسی ما نشان میدهد. این تیم ضمن مقاله ای که در مجله *Astrophysical Journal* بیرون داده است، بر شباهت عام و تام این نظام شمسی، با نشام شمسی ما، تأکید ورزیده و این کشف را بزرگترین کشف درین مسیر وانمود کرده است. از نظر این تیم شباهت عام و تام معماری نظام شمسی جدید، با معماری نظام شمسی خود ما، درخور توجه است، خصوصاً که درین نظام جدید شمسی، سیاره ای را نظیر "**زمین**" و گویا "**زمین ثانی**" را مییابیم....» (ختم ترجمه سخن به سخن نکات برجسته مقاله)

کائناتی را که علوم طبیعی و خصوصاً فزیک فضاء برای ما معرفی میکند، آن قدر پهناور و بیکران است که در آن پیدا کردن نظامهای شمسی شبیه نظام شمسی ما کار بسیار مشکل خواهد بود. مشکل درینجا فقط ابزار کار و وسائلی ست که امروز در دسترس بشر قرار داشته و هنوز از ملیونها جهت ابتدائی و قابل انکشاف پنداشته میشوند. به یقین روزی خواهد رسید که فزیک مدرن آن زمان، سوار بر سمند تیزتگ الکترونیک و رشته هائی جدیدی از فزیک و علوم طبیعی، وسائلی را در اختیار بشر کنجاو قرار بدهد، که کشف و شناخت کائنات را به مانند "**خوردن آب**" آسان بسازد. در آن زمان بشر خواهد دید، که در کائنات بی پهنا، چه بسا طلسمات و نیرنگهائی نهفته است که بشر امروزی حتی خواب آنها را هم نمیتواند دیدن!!!! زود باشد روزی، که بشر با شناخت لازم از جهان، سرانجام افسانه های "**اشرف المخلوقات**" را در دوسیه ای سربسته، تحویل "**تحویلخانه تاریخ**" کند!!!!

توضیحات:

* DLR – مخفف Deutsches Zentrum für Luft-und Raumfahrt است، که به حساب انگریزی German Aerospace Center میشود.

**** - "سیاره"** (بر وزن علامه و مکاره و مشاطه) صیغه مبالغه عربی از مصدر ثلاثی مجرد "سیر" است. پس "سیاره" در معنای "بسیار گردنده" و "بسیار سیر کننده" است. این تسمیه و استعمال از زمانهای بسیار قدیم هم در زبان عربی و هم در زبان دری رواج داشته است، در حدی که آن را در اشعار بزرگترین شاعر زبان دری و استاد استادان شعر دری؛ اعی "عنصری بلخی" هم میابیم. عنصری بزرگ ضمن قصیده ای در مدح یمین الدوله و امین المله محمود غزنوی، فرماید:

بزرگ همتش اندر ستارگان سپهر سخن به واسطه پیدا کند همی به سفیر
ز قوت حرکاتش همی ز سیاره منجمان نشناسند خیر را ز شریر

در تداول عربی امروز مگر "سیاره" را برای "موتور" نیز استعمال میکنند.